

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 18C/79/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8715213303
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Gavalierová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2018:8715213303.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudkyňou JUDr. Marianou Gavalierovou v právnej veci žalobcu: C. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX/XX, XXX XX G., právne zastúpeného: Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., Námestie sv. Egídia 93, 058 01 Poprad, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní o určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že Zmluva o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 28.09.2006 uzavretá medzi C. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX/XX, G.O.S. a POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598 je bezúročná a bez poplatkov.

II. Súd p r i z n á v a žalobkyni náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Predmet sporu a tvrdenia žalobcu a dôkazy žalobcu:

Žalobkyňa žalobou zo dňa 19.11.2015 žiadala, aby súd určil, že zmluva o úvere zo dňa 28.09.2006 je bezúročná a bez poplatkov, nakoľko v zmluve bolo upravené, že je povinnosťou v prípade neuhradenia dlhu včas a riadne po splatnosti dlhu zaplatiť úroky z omeškania vo výške 0,25 % denne z istiny, čo je v rozpore s dobrými mravmi a ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, pričom išlo o formulárnu zmluvu, ktorej obsah nemohol byť ovplyvnený spotrebiteľom. Žalobca poukázal na dôkazy: zmluva o úvere.

2. Na pojednávaní právny zástupca žalobkyne poukázal na to, že bezúročnosť zmluvy spočíva minimálne v tom, že zmluvný formulár neobsahoval RPMN a ani riadny úrok, ktorý mala žalobkyňa zaplatiť a tiež ani maximálnu odplatu a celkové náklady spotrebiteľa. Žalobkyňa mala obdržať sumu 14.000,- Sk (464,72 eur) a mala vrátiť v priebehu jedného roka 27.360,- Sk (908,19 eur), to znamená, že už bežný úrok bolo dohodnutý vo výške hrubo odporujúceho dobrým mravom. Rozhodcovská doložka v prípade spotrebiteľských vzťahov je neplatná, nakoľko neumožňovala spotrebiteľovi možnosť uplatnenia svojho práva na súde. V zmluvnom formulári sa nachádza viacero neprijateľných zmluvných podmienok.

3. V písomných vyjadreniach právny zástupca žalobkyne uviedol, že ide o spotrebiteľskú zmluvu ktorá sa riadila zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a boli porušené ustanovenia uvedeného zákona s poukazom na článok 4 ods. 1 Smernice rady 93/2013 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri spotrebiteľských zmluvách spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom bez možnosti individuálne ovplyvniť zmluvné podmienky, pričom v danom prípade išlo o predtlačенú formulárovú zmluvu a žalovaný konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Jednou z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o RPMN a absencia tohto údaju má za následok, že zmluva sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Spotrebiteľ nemôže ovplyvniť obsah

tejto zmluvy a vymedzený úrok z omeškania 0,25 % denne predstavuje ročne 91,25 % ročne, čo je v rozpore s dobrými mravmi a predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Neplatná rozhodcovská doložka nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu a nejde o prekážku res iudicata. Ak je rozhodcovská doložka absolútne neplatná, tak jej neplatnosť nastáva priamo zo zákona a na takú doložku sa hľadí ako keby nikdy nebola urobená, na čo musí súd prihliadnuť aj bez návrhu a takáto rozhodcovská doložka je neprijateľná a neplatná zmluvná podmienka. Rozhodcovská doložka nebola individuálne dohodnutá a vydaný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku vecí právoplatne rozhodnutej pre občianske súdne konanie.

4. Vyjadrenie žalovaného a prostriedky procesnej obrany žalovaného:

V písomnom vyjadreniach žalovaný poukázal na to, že uvedenú zmluvu nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere a nemožno tu aplikovať ustanovenia občianskeho zákonníka, nakoľko zmluva bola uzatvorená v čase, keď sa úverová zmluva považovala za absolútny obchod a preto sa majú aplikovať ustanovenia obchodného zákonníka. Do RPMN na nezahŕňali zmluvné sankcie a z poplatkov prichádzal do úvahy poplatok platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť v súvislosti s poskytnutím úveru. Žalobkyňa podpísaním zmluvy vyjadrila svoj súhlas so zmluvnými podmienkami a dohodnutý úrok z omeškania 0,25 % denne v zmysle bodu 4 VPPÚ je sankciou ktorá postihuje dlžníka ak poruší svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy a nemôže sa odvolávať porušením dobrých mravov ten, kto ako prvý svojim konaním porušil povinnosť. V danom prípade bolo už rozhodnuté rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR2616/07, a teda existuje tu prekážka rozhodnutej veci. V uvedenom rozhodnutí súd uznal nárok žalovaného a potvrdil aj skutočnosť, že zmluva o úvere bola uzatvorená platne a potvrdil aj všetky podmienky tak ako sú dohodnuté v zmluve o úvere a sú tu dôvody na zastavenie konania. Zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia a žalobkyňa plnila na základe platne uzavretej zmluvy o úvere a uvedená zmluva nikdy nebola vyhlásená za neplatnú, a tiež právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy nikdy neodpadol. Žalovaný poukázal na dôkazy: zmluva o úvere, rozsudok Rozhodcovského súdu sp. zn. SR2616/07, všeobecné podmienky poskytnutia úveru

5. Posúdenie podstatných skutkových tvrdení a argumentov strán:

Medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzavretá zmluva o úvere dňa 28.09.2006, ktorej predmetom bol úver vo výške 14.000,-- Sk (464,72 eur), kde peňažné prostriedky mala žalovaná vrátiť ako fyzická osoba - spotrebiteľ v mesačných splátkach v sume 2.280,-- Sk (75,68 eur) počas dvanástich mesiacov počnúc dňom 25.10.2006. Dňa 20.04.2007 bol vydaný rozsudok Stálym rozhodcovských súdom - Slovenská rozhodcovská a.s., ktorou bola žalovaná zaviazaná na zaplatenie 33.391,-- Sk (1.108,38 eur) s 0,25 % p.a. úrokom z omeškania od 29.03.2007 do zaplatenia. Na OS Poprad sa vedie konanie 19Er/290/2007 voči povinnej kde je exekučným titulom rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR2616/07 a uznesením OS Poprad č. k 19Er/207/2007 zo dňa 13.03.2015 bola žiadosť súdneho exekútora o ustanovenie opatrovníka povinnej zamietnutá a bol podaný návrh povinnou na zastavenie exekúcie. Žalobca trval na tom, že neplatná rozhodcovská doložka nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu a vydaný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážky vecí právoplatne rozhodnutej. Žalovaný v dôsledku existencie rozhodcovského rozsudku žiadal, aby konanie bolo zastavené z dôvodu prekážky res iudicata.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20181001?ucinnost=28.9.2006>>, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa ods. 2 cit. ust., dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ods. 3 cit. ust., spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 cit. ust., spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa ods. 2 cit. ust., ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

Podľa ods. 3 cit. ust., za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia.

Podľa ods. 4 cit. ust., neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 cit. ust. zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa ods. 2 cit. ust. v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z. z. ku dňu 28.9.2006 tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa ods. 2 cit. ust., zákon sa nevzťahuje na zmluvy

- a) o poskytnutí úveru) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20020401.html?ucinnost=28.09.2006>> na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu,
- b)

- o nájme,2) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20020401.html?ucinost=28.09.2006>> ktoré nezabezpečujú prevod vlastníckeho práva na nájomcu,
- c)
- o poskytnutí úveru bez platby úroku alebo akéhokoľvek poplatku,
- d)
- na základe ktorých sa neukladá žiadny úrok, ak spotrebiteľ súhlasí so splatením úveru jednou splátkou,
- e)
- o poskytnutí úveru do hodnoty v Sk zodpovedajúcej 200 EUR a nad hodnotu v Sk zodpovedajúcu 20 000 EUR; ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver,
- f)
- na ktorých základe sa vyžaduje, že spotrebiteľ úver splatí v lehote nepresahujúcej tri mesiace alebo maximálne štyrmi splátkami v lehote nepresahujúcej 12 mesiacov,
- g)
- o sústavnom poskytovaní služieb, za ktoré spotrebiteľ platí počas ich poskytovania v splátkach.

Podľa § 2 cit. ust., zákon sa nevzťahuje na zmluvy:

- a) o poskytnutí úveru1) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20060701.html>> na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu,
- b) o nájme,2) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20060701.html>> ktoré nezabezpečujú prevod vlastníckeho práva na nájomcu,
- c) o poskytnutí úveru bez platby úroku alebo akéhokoľvek poplatku,
- d) na základe ktorých sa neukladá žiadny úrok, ak spotrebiteľ súhlasí so splatením úveru jednou splátkou,
- e) o poskytnutí úveru do hodnoty v Sk zodpovedajúcej 200 EUR a nad hodnotu v Sk zodpovedajúcu 20 000 EUR; ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver,
- f) na ktorých základe sa vyžaduje, že spotrebiteľ úver splatí v lehote nepresahujúcej tri mesiace alebo maximálne štyrmi splátkami v lehote nepresahujúcej 12 mesiacov,
- g) o sústavnom poskytovaní služieb, za ktoré spotrebiteľ platí počas ich poskytovania v splátkach.

Podľa § 4 ods. 1 cit. ust., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa ods. 2 cit. ust., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí6) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20020401.html?ucinost=28.09.2006>> obsahuje najmä

- a)
- sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b)
- opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c)
- cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d)
- identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e)
- adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f)
- meno a adresu spotrebiteľa,
- g)
- ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h)

podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i)

výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20020401.html?ucinnost=28.09.2006>>, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

6. Dôkazy a ich vyhodnotenie:

Súd vykonal dôkazy: výsluch právneho zástupcu žalobcu a oboznámením sa z list. dôkazov: zmluva o úvere, rozsudok Rozhodcovského súdu sp. zn. SR2616/07, všeobecné podmienky poskytnutia úveru, spis OS Poprad 19Er/290/2007, výpis z obchodného registra žalovaného.

7. Súd vychádzal pri hodnotení v ich vzájomnej súvislosti z listinných dôkazov, ktoré boli navrhnuté, predložené a vykonané a súd považoval nárok za dôvodný a opodstatnený.

8. Právne posúdenie veci:

Súd posúdil žalobu ako dôvodnú, nakoľko bol poskytnutý úver žalovanej, ktorý uzavrela ako spotrebiteľ a peňažné prostriedky nevrátila, ale tento úver nespĺňal náležitosti v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z., keďže chýba údaj RPMN, a preto má byť bez poplatkov a bezúročný a úprava úrokov z omeškania 0,25 denne v zmysle článku 6 VPPÚ je v rozpore s dobrými mravmi. Tvrdenia žalovaného o prekážke res iudicata nie je daná. Rozhodcovský rozsudok ukladajúci povinnosť niečo plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy môže predstavovať prekážky rozsúdenej veci pre občianske súdne konanie, v ktorom sa žalobca domáha určenia, že spotrebiteľská zmluva je neplatná. Ak bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky, táto zakladá oprávnenie rozhodcovského súdu prejednať a rozhodnúť spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Ak je rozhodcovská doložka absolútne neplatná, treba na ňu doložku hľadieť tak, ako keby nikdy nebola urobená a v danom prípade bola súčasťou zmluvného dojednania účastníkov konania a takáto rozhodcovská doložka je neprijateľná a neplatná zmluvná podmienka, ktorá v prospech spotrebiteľa spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach, lebo vyžaduje, aby sa podriadil výlučne rozhodcovskému konaniu. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla ani v danom prípade založiť právomoc rozhodcovského súdu, a preto ním vydaný rozhodcovský rozsudok založiť prekážku veci právoplatne rozhodnutej. Rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná a predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo zakladá jej neplatnosť a táto neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu, a preto vydaný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku veci právoplatne rozhodnutej pre občianske súdne konanie. Súd poukazuje na rozhodnutia NS SR 1ECdo/12/2014, 2ECdo/147/2013, 3Cdo/13/2013, 4ECdo/92/2014, 5Cdo/44/2013, 6Cdo/184/2013 a 5Cdo/237/2013, KS PO 3Co 67/2016 a KS PO 6Co 219/2017, OS Poprad 7C 48/2015, a preto súd v celosti žalobe vyhovel.

9. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a to tak, že priznal žalobkyni ako úspešnej náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/.

Ak bola uložená povinnosť a povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.